

List Brunona Schulza do Romany Halpern z 30 kwietnia 1937 roku

Dziękuję Pani serdecznie za list. To ja miałem właśnie wyrzuty sumienia i żal do siebie, że zraziłem sobie Panią. Kilkakrotnie zapytywałem Lieberwertha¹ listownie, co Pani porabia i Pani synek. Nie mogłem jakoś napisać. Dobrze, że Pani zdobyła się na przerwanie tego milczenia. Dlaczegoż miałbym mieć żal do Pani?

Skoro Pani wie o tamtym, to pewnie Pani wiadomo, że między mną a Juną są stosunki zerwane albo przynajmniej (jak się łudzę) na nieokreślony czas zawieszony². Bardzo mi jej żal, nie wiem co ona porabia po tak ciężkich przejściach, na listy moje nie odpowiada. Żal mi nas obojga i całej naszej przeszłości skazanej na zagładę. Takiej drugiej jak ona już nie znajduję.

Żyję teraz bardzo marnie, nic nie piszę. Podtrzymuje mnie nadzieja, że może na wakacjach będę mógł parę tygodni spędzić całkiem sam – ze sobą tylko – chociaż nie wiem, czy wytrzymam teraz ze sobą samym. Chciałbym gdzieś zaszyć się w zupełną samotność.

W maju ukaże się moja książka³, która mnie nie cieszy, a napełnia przeciwnie treścią i obawą. Co Pani robi? Jak się Pani powodzi? Co synek porabia? Niech mi Pani obszernie o sobie napisze. Jeszcze raz gorąco za pamięć dziękuję. Nie mogę dziś pisać więcej

Bruno Schulz

30 IV 1937

-
- 1 Samuel Lieberwerth (1908–1941?) – młody malarz, były uczeń Schulza ze szkoły w Drohobyczcu; w 1938 roku ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie i wyjechał jako stypendysta do Francji. W czasie wojny był kierowcą w II Dywizji Strzelców generała Prugar-Kettlinga. Po upadku Francji ujęty przez hitlerowców, został zamordowany w nieustalonym miejscu i czasie.
 - 2 „Skoro Pani wie o tamtym” – oznacza, że Romana Halpern dowiedziała się o próbie samobójstwa Szelińskiej, po której nastąpiło ostateczne zerwanie między Schulzem a jego narzeczoną.
 - 3 Ukazanie się drugiej książki Schulza, *Sanatorium pod Klepsydrą*, uległo w stosunku do przewidywań znacznemu opóźnieniu: wyszła ona drukiem dopiero w listopadzie 1937 roku.

Tekst listu oraz przypisy według wydania: Bruno Schulz, *Dzieła zebrane*, tom 5: *Księga listów*, zebrał i przygotował do druku Jerzy Ficowski, uzupełnił Stanisław Danecki, Gdańsk 2016. Przypisy oznaczone inicjałami S.D. opracował Stanisław Danecki, J.J. – Jerzy Jarzębski.